

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор науково-педагогічної та
навчальної роботи
професор О.М. Власенко
“ ” 2020 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з дисципліни «Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей»

Освітній рівень перший рівень вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

2020–2024 рік

Робоча програма «моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей» для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за освітнім рівнем бакалавр, спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

курсу та факультету **IV курсу, медико-психологічного факультету**

Розробники: д.мед.н., професор Дорофєєва О.Є.
к.педн., доцент Яримбаш К.С.
асистент Падалко Ю.Б.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **фізичної реабілітації та спортивної медицини**

Протокол від «30» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Дорофєєва О.Є.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Перезатверджено:

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _____	Нормативна	
	(шифр і назва)		
	Напрямок підготовки _____		
	(шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		IV-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин – 90		VIII-й	-
		Лекції	
		16 год	-
		Практичні, семінарські	
		28 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		46 год	-
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: диф.залік	

Співвідношення аудиторної роботи до самостійної роботи студентів: 1:1

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Мета. Оволодіння майбутніми професіоналами в галузі охорони здоров'я знаннями уніфікованої і стандартизованої мови та критеріїв для опису стану здоров'я пацієнта/клієнта.

знати:

- МКФ для опису обмеження життєдіяльності пацієнта з різними захворюваннями;

- код МКФ;
- реабілітаційні заходи відповідно до коду МКФ

вміти:

- застосовувати МКФ для опису обмеження життєдіяльності пацієнта з різними захворюваннями;
- розшифрувати код МКФ;
- добирати реабілітаційні заходи відповідно до коду МКФ

Критерії оцінювання результатів навчання

Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти у НМУ досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 200-баловою системою.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік, диференційований залік, екзамен).

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Загальні:

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні:

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Результати навчання з дисципліни:

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Моделі реабілітаційних послуг

Тема 1. Загальна характеристика МКФ. Огляд складових МКФ. Функції організму. Структури організму. Діяльність та участь. Фактори середовища.

Тема 2. Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Основні функції організму. Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Психічні функції. Сенсорні функції та біль. Функції голосу та мовлення. Функції серцево-судинної, дихальної, імунної систем та системи крові. Функції травної системи, метаболізму та ендокринної системи. урогенітальні та репродуктивні функції. Нервово-м'язові, кісткові, рухові функції. Функції шкіри та пов'язаних з нею структур.

Тема 3. Етапи, засоби та методи в системі реабілітаційної допомоги. Навчання та застосування знань. Моделі командної взаємодії. Основні засоби та методи, що використовуються в процесі реабілітаційних втручань. Основні документи, що регламентують діяльність фізичних терапевтів, ерготерапевтів. Загальні завдання та вимоги.

Тема 4. Модель надання комплексу послуг особам (дітям) з інвалідністю та/або дітям віком до трьох років. Моделі надання послуг. Моніторинг потреб Створення банку даних щодо суб'єктів, які надають послуги. Інформаційно-просвітницька та роз'яснювальна діяльність щодо можливостей і умов отримання комплексу послуг. Направлення для отримання послуг Контроль та оцінка якості наданих послуг.

Тема 5. Функціонально-організаційні моделі забезпечення відновного лікування на первинному рівні надання медичної допомоги. Стратегічний напрямок моделі. Тактичний напрямок моделі. Шість блоків як складова моделі забезпечення відновного лікування. Комплексні проблеми відношення

Тема 6. Реабілітаційні моделі надання послуг в Німеччині. Соціальна політика та реабілітаційна допомога особам з інвалідністю. Інформаційне забезпечення. Спеціалізовані медичні центри. Індивідуальні потреби пацієнта. Конкретні методи реабілітації. Альтернативні групи самопомоги.

Тема 7. Порівняльна характеристика історично створених моделей реабілітації, базованих на МКФ, обмеження життєдіяльності і здоров'я, а також – на МКБ. Моделі реабілітації. Міжнародна класифікація функціонування. Міжнародна класифікації хвороб. Порівняльна характеристика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин	
	денна форма	
	усього	у тому числі

		л	п	с.р.	інд.
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1. Моделі реабілітаційних послуг					
Загальна характеристика МКФ	9	4	4	4	Написання реферату за обраною науковою темою
Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Основні функції організму.	11	2	4	7	
Етапи, засоби та методи в системі реабілітаційної допомоги. Навчання та застосування знань.	11	2	4	7	
Модель надання комплексу послуг особам (дітям) з інвалідністю та/або дітям віком до трьох років.	11	2	4	7	
Функціонально-організаційні моделі забезпечення відновного лікування на первинному рівні надання медичної допомоги	8	2	4	7	
Реабілітаційні моделі надання послуг в Німеччині.	8	2	4	7	
Порівняльна характеристика історично створених моделей реабілітації, базованих на МКФ, обмеження життєдіяльності і здоров'я, а також – на МКБ.		2	2	7	
Диф залік	2		2		
ВСЬОГО ГОДИН:	60	16	28	46	

5. Теми лекційних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Моделі реабілітаційних послуг		
1	Загальна характеристика МКФ	4
2	Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Основні функції організму.	2
3	Етапи, засоби та методи в системі реабілітаційної допомоги. Навчання та застосування знань.	2
4	Модель надання комплексу послуг особам (дітям) з інвалідністю та/або дітям віком до трьох років.	2
5	Функціонально-організаційні моделі забезпечення відновного лікування на первинному рівні надання медичної допомоги	2
6	Реабілітаційні моделі надання послуг в Німеччині.	2
7	Порівняльна характеристика історично створених моделей реабілітації, базованих на МКФ, обмеження життєдіяльності і здоров'я, а також – на МКБ.	2
	ВСЬОГО ГОДИН:	16

6. Теми семінарських занять

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «**Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей**» семінарські заняття не заплановані.

7. Теми практичних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Моделі реабілітаційних послуг		
1	Загальна характеристика МКФ	4
2	Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Основні функції організму.	4
3	Етапи, засоби та методи в системі реабілітаційної допомоги. Навчання та застосування знань.	4
4	Модель надання комплексу послуг особам (дітям) з інвалідністю та/або дітям віком до трьох років.	4
5	Функціонально-організаційні моделі забезпечення відновного лікування на первинному рівні надання медичної допомоги	4
6	Реабілітаційні моделі надання послуг в Німеччині.	4
7	Порівняльна характеристика історично створених моделей реабілітації, базованих на МКФ, обмеження життєдіяльності і здоров'я, а також – на МКБ.	2
8	Диф залік	2
	ВСЬОГО ГОДИН:	28

8. Теми лабораторних занять

Згідно робочої програми з дисципліни «**Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей**» лабораторні заняття не заплановані.

9. Теми самостійної роботи

№ з/р	Тема	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Моделі реабілітаційних послуг		
1	Загальна характеристика МКФ	4
2	Кваліфікатори МКФ, базові набори МКФ. Основні функції організму.	7
3	Етапи, засоби та методи в системі реабілітаційної допомоги. Навчання та застосування знань.	7
4	Модель надання комплексу послуг особам (дітям) з інвалідністю та/або дітям віком до трьох років.	7
5	Функціонально-організаційні моделі забезпечення відновного лікування на первинному рівні надання медичної допомоги	7
6	Реабілітаційні моделі надання послуг в Німеччині.	7
7	Порівняльна характеристика історично створених моделей	7

	реабілітації, базованих на МКФ, обмеження життєдіяльності і здоров'я, а також – на МКБ.	
	ВСЬОГО ГОДИН:	46

10. Індивідуальні завдання:

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «**Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей**» – це вид навчально-дослідної роботи бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – написання реферату з дисципліни «**Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей**» або підготовка доповіді з презентацією за однією з переліку наданих нижче тем.

11. Методи навчання

1. Словесний метод.
2. Наочний метод.
3. Вивчення та аналіз прикладного матеріалу.
4. Аналіз та синтез інформації.
5. Поєднання логічного та історичного аналізу.
6. Функціонально-структурного аналізу.
7. Порівняння та зіставлення.

12. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

1. Поточний контроль – відвідування занять, відповіді за темами, виконання самостійної та індивідуальної роботи, написання контрольної роботи за змістовним модулем.
2. Підсумковий контроль – диф. залік.

Контроль з навчальної діяльності студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою результати якої оцінюються за 200-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за поточний контроль за ПЗ				ІНДЗ	Бали
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4		
24	24	24	24	8	200
ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8		
24	24	24	24		

Здійснюється під час практичного заняття та включає загальну оцінку теоретичних та практичних знань з теми заняття:

«5» - 24 балів;

«4» - 19 балів;

«3» - 14 балів;

«2» - 0 балів.

Самостійна робота студента (доповідь написаного реферату, презентація) оцінюється: 1 – 8 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Рекомендована література.
2. Мільтимедійний лекційний матеріал.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Вакуленко Л.О., Клапчука В.В Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. - 371 с.

2. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я [International classification of functioning, limitation of life and health] [Інтернет]. Доступно: http://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf

3. https://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf

Додаткова:

1. Про затвердження перекладу Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків: Наказ МОЗ України від 23.05.2018 № 981 [Інтернет]. Доступно: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ30749.html

2. Про затвердження плану заходів Міністерства охорони здоров'я України з виконання плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків: Наказ МОЗ України від 23 березня 2018 року № 552. Наказ МОЗ України від 23 березня 2018 року № 552: [Інтернет]. Доступно: https://moz.gov.ua/uploads/0/4258-dn_20180323_552_dod.pdf

3. Шахлина ЛЯ-Г. Спортивная медицина [Sports medicine: a textbook for students of universities of physical education and sport]: учебник для студентов вузов физического воспитания и спорта. Киев: Наукова думка; 2016. 452 с.

4. Brukner P, Khan S. Brukner & Khan's Clinical Sports Medicine. 4th ed. McGraw-Hill Australia; 2012. 1268 p. 7. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine (PRM) in Europe. 2018.54(2). p.186-197. DOI: 10.23736/S1973-9087.18.05147-X
5. <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1512630861.pdf>
6. <https://www.kmu.gov.ua/news/249600105>

15. Інформаційне забезпечення.

1. <http://sport-med.in.ua>